

Інформація про стан і розвиток страхового ринку України за 6 місяців 2008 року

I. Розміри страхового ринку

1. Кількість страхових компаній (таблиця 1).

II кв.2008 року Кількість діючих страхових компаній (СК) станом на 30.06.2008 становила 469 компаній, що у порівнянні із II кв. 2007 року становить 7,1%. У порівнянні із початком року, кількість компаній на кінець II кварталу 2008 року зросла на 23, з них на 7 СК збільшилася кількість СК "life" – до 72 компаній, та на 16 - СК "non-life", що становило 397 компаній.

Таблиця 1

Ресстрація страхових компаній	на кінець року			на кінець кварталу		
	2005	2006	2007	II кв.06	II кв.07	II кв.08
Кількість страхових компаній	398	411	446	405	438	469
в т.ч. СК "non-life"	348	356	381	351	376	397
в т.ч. СК "life"	50	55	65	54	62	72
Виключено з Держреєстру протягом року	21	20	19	12	15	8
в т.ч. СК "non-life"	19	18	18	12	14	8
в т.ч. СК "life"	2	2	1	0	1	0
Включено до Держреєстру протягом року	36	33	54	19	42	31
в т.ч. СК "non-life"	29	26	43	13	34	24
в т.ч. СК "life"	7	7	11	6	8	7

2. Компанії з іноземним капіталом

II кв. 2008 року Станом на 30.06.2008 кількість компаній з іноземними інвестиціями становила 79. За квітень-червень 2008 року до Держреєстру не було включено жодну нову страхову компанію, яка мала б у статутному фонді іноземний капітал.

Для порівняння за той же період (квітень-червень) 2007 року зареєстровано 2 компанії із іноземними інвестиціями на загальну суму 13,45 млн.грн.

3. Ліцензування

II кв.2008 року За січень-червень 2008 року видано 640 ліцензій, у тому числі 9 ліцензій на страхування життя та 75 - на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів. Анульовано - 30, закінчився термін дії у 140 ліцензій.

(за квітень-червень видано 270 ліцензій, в тому числі 4 ліцензії на страхування життя та 19 - на обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів. Анульовано – 12, закінчився термін дії у 45 ліцензій)

3. Структурні підрозділи страховиків у розрізі областей та їх показники діяльності (таблиця 2)

Таблиця 2

№ з/п	Місцезнаходження	Кількість філій по областях	Кількість дирекцій по областях	Кількість відділень по областях	Кількість представництв по областях	Страхові платежі (премії, внески), млн.грн	Страхові виплати та страхові відшкодування, млн.грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Вінницька область	56	6	34	6	47,9	12,5
2	Волинська область	54	5	24	5	41,1	9,2
3	Дніпропетровська область	108	12	24	14	181,9	53,8
4	Донецька область	100	15	25	13	211,2	63,1
5	Житомирська область	45	5	29	5	37,7	9,6
6	Закарпатська область	40	6	23	6	54,3	16,1
7	Запорізька область	70	11	31	9	114,2	38,5
8	Івано-Франківська область	47	4	27	6	42,7	9,0
9	Київська область	47	2	39	1	45,9	17,3
10	Кіровоградська область	28	4	12	5	36,9	9,7
11	м. Київ	96	16	46	10	648,8	252,4
12	Луганська область	70	7	17	12	84,4	22,6
13	Львівська область	74	7	43	8	119,3	35,7
14	Миколаївська область	34	6	10	5	58,0	16,1
15	Одеська область	52	6	25	8	138,1	49,1
16	Полтавська область	55	6	31	9	53,6	13,6
17	Рівненська область	42	7	30	5	39,1	8,4
18	Сумська область	40	6	30	4	30,6	8,5
19	Тернопільська область	42	4	27	6	35,0	8,5
20	Харківська область	64	9	41	8	103,8	32,9
21	Херсонська область	39	6	28	5	37,0	15,0
22	Хмельницька область	49	4	32	7	41,4	11,1
23	Черкаська область	48	5	33	5	42,2	14,8
24	Чернівецька область	31	4	18	4	23,6	5,0
25	Чернігівська область	58	5	28	3	34,4	9,9
26	Автономна Респ.Крим	66	13	25	6	89,8	20,1
	в т.ч. м. Севастополь	14	5	4	1	24,7	7,3
	Всього	1455	181	732	175	2 392,7	762,5

II. Основні показники діяльності (таблиця 3)

Таблиця 3

Динаміка основних показників діяльності страховиків

Показники	На кінець року		Темпи приросту	На кінець кварталу (I півріччя)		Темпи приросту
	2006 р.	2007 р.	2007/2006	2 кв.2007	2 кв.2008	2 кв.2008/2 кв.2007
Кількість договорів страхування, укладених протягом звітнього періоду, одиниць						
Кількість договорів, крім договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті, у тому числі:	16 931 429	20 179 940	19,2%	8 885 441	11 246 303	26,6%
- зі страхувальниками – фізичними особами	13 686 682	16 447 339	20,2%	7 186 125	8 869 284	23,4%
- зі страхувальниками – юридичними особами	2 999 121	3 310 115	10,4%	1 467 462	2 177 233	48,4%
Кількість договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті	537 647 432	579 587 052	7,8%	281 996 295	322 660 450	14,4%
Страхова діяльність, млн.грн.						
Валові страхові премії	13 829,9	18 008,2	30,2%	7 673,1	11 279,5	47,0%
Валові страхові виплати	2 599,6	4213	62,1%	1 784,7	3 375,7	89,1%
Рівень валових виплат, %	18,8	23,4	24,5%	23,3%	29,9%	28,7%
<i>Чисті* страхові премії</i>	8 769,4	12 353,8	40,9%	5325,6	7601,9	42,7%
<i>Чисті* страхові виплати</i>	2326,2	3 884	67,0%	1599,9	3223,5	101,5%
Рівень чистих виплат, %	26,5	31,4	18,5%	30,0%	42,4%	41,2%
Перестраховання, млн.грн.						
Сплачено на перестраховання, у тому числі:	5 621,70	6 423,90	14,3%	2772,2	4229,4	52,6%
- перестраховикам-резидентам	5 060,60	5 654,40	11,7%	2347,5	3677,6	56,7%
- перестраховикам-нерезидентам	561,1	769,5	37,1%	424,8	551,8	29,9%
Виплати компенсовані перестраховиками, у тому числі:	396,3	654,7	65,2%	239,2	418,5	75,0%
- перестраховиками-резидентами	122,8	325,7	165,2%	184,8	152,3	-17,6%
- перестраховиками-нерезидентами	273,4	329	20,3%	54,4	266,2	389,3%
Отримані страхові премії від перестраховальників-нерезидентів	21,5	112,2	421,9%	51,6	115,4	123,6%
Виплати компенсовані перестраховальникам-нерезидентам	13,5	504,1	3634,1%	113,0	436,1	285,9%
Страхові резерви, млн.грн.						
Обсяг сформованих страхових резервів, у тому числі:	6 014,1	8 423,3	40,1%	6 256,80	9127,2	45,9%
- резерви зі страхування життя	608,3	991,3	63,0%	762,2	1 166,50	53,0%
- технічних резервів	5 405,8	7 432,0	37,5%	5494,6	7 960,70	44,9%
Активи страховиків та статутний капітал, млн.грн.						
Загальні активи страховиків	23 995	32 213	34,2%	26 274,30	35 561,70	35,3%
Активи, визначені ст. 31 Закону України „Про страхування”	17 488,2	19 330,3	10,5%	16 410,90	20 852,20	27,1%
Обсяг сплачених статутних фондів	8 391,2	10 633,6	26,7%	9 351,70	11 970,50	28,0%

* Чисті страхові премії та виплати, що були отримані розраховані як валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестраховання (для виключення подвійного рахунку)

1. Тенденції

2 кв.2008 року (січень-червень)

Зростання основних показників діяльності страховиків за 2 квартал 2008 року вказували на продовження позитивних тенденцій зростання ділової активності. Так, темпи приросту основних показників діяльності у I півріччі 2008р. у порівнянні до аналогічного періоду 2007 року, свідчать про наступне:

- Кількість укладених договорів* зросла на 26,6%, при цьому договори укладені з фізичними особами зросли на 23,4%, договори з юридичними особами – на 48,4%;
** наведено кількість договорів за виключенням договорів з обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті, кількість яких зросла на 14,4% - становила 322 660 450 одиниць.*
- Страхові виплати/відшкодування продовжили зростати більш стрімко, ніж страхові премії:
 - валові страхові виплати/відшкодування зросли на 89,1%;
 - валові страхові премії – на 47,0%;*аналогічно і в чистих преміях та виплатах:*
 - чисті страхові виплати зросли на 101,5%;
 - чисті страхові премії - на 42,7%.
- Страхові резерви зросли на 45,9%, при цьому технічні резерви – на 44,9%, а резерви зі страхування життя - на 53,0%.
- Продовжується зростання накопичених активів: загальні активи зросли на 35,3%, з них активи, дозволені для покриття страхових резервів – на 21,7%.

За квітень-червень 2008 року основні показники мали такі темпи зростання:

Показники (абсолютні - в млн.грн.)	За 3 міс.08р.	За 6 міс.08р.	Зростання (бм.08р.до 3м.08р.)	
			+/-	приріст у %
Валові страхові премії	5 360,0	11 279,5	5 920,0	110,4%
Валові страхові виплати	1 543,1	3 375,7	1 832,6	118,8%
Рівень валових виплат, %	28,8%	29,9%	1,1 в.п.	x
Чисті* страхові премії	3 715,0	7 601,9	3 886,9	104,6%
Чисті* страхові виплати	1 469,8	3 223,5	1 753,7	119,3%
Рівень чистих виплат, %	39,6%	42,4%	2,8 в.п.	x
Сплачено на перестраховання, у тому числі:	2023,7	4 229,4	2 205,7	109,0%
- перестраховикам-резидентам	1 645,0	3 677,6	2 032,6	123,6%
- перестраховикам-нерезидентам	378,7	551,8	173,1	45,7%
Обсяг сформованих страхових резервів, у тому числі:	8 443,5	9 127,2	683,7	8,1%
- резерви зі страхування життя	1 080,8	1 166,5	85,7	7,9%
- технічних резервів	7 362,7	7 960,7	598,0	8,1%
Загальні активи страховиків	32 691,2	35 561,7	2 870,5	8,8%
Активи, визначені ст. 31 Закону України „Про страхування”	19 490,8	20 852,2	1 361,4	7,0%
Сплачені статутні фонди	11 065,1	11 970,5	905,4	8,2%

2. Страхові премії

2 кв.2008 року (січень-червень)

Загальна (валова) сума страхових премій, отриманих страховиками від страхування та перестраховування ризиків (від страхувальників та перестраховувальників) у I півріччі 2008 року становила **11 279,5 млн. грн.**, з них: 3 677,6 млн.грн. (32,6%) становило внутрішнє перестраховування, 115,4 млн.грн. (1,0%) премії, які надійшли від іноземних страховиків (перестраховувальників), решту – 7 487,0 млн.грн. (66,4%) становили премії від страхувальників. Від страхувальників-фізичних осіб надійшло 3 603,97 млн.грн. (31,9% від валових премій та 48,1% від премій отриманих від страхувальників).

Сума чистих страхових премій (*валові премії за мінусом премій з внутрішнього перестраховування*) становила 7 601,9 млн.грн., що становить 67,4% від валових страхових премій.

Співвідношення страхових премій до ВВП (рис.1): станом на 30.06.08р. валові премії становили 2,6%, чисті страхові премії досягли 1,8% у ВВП.

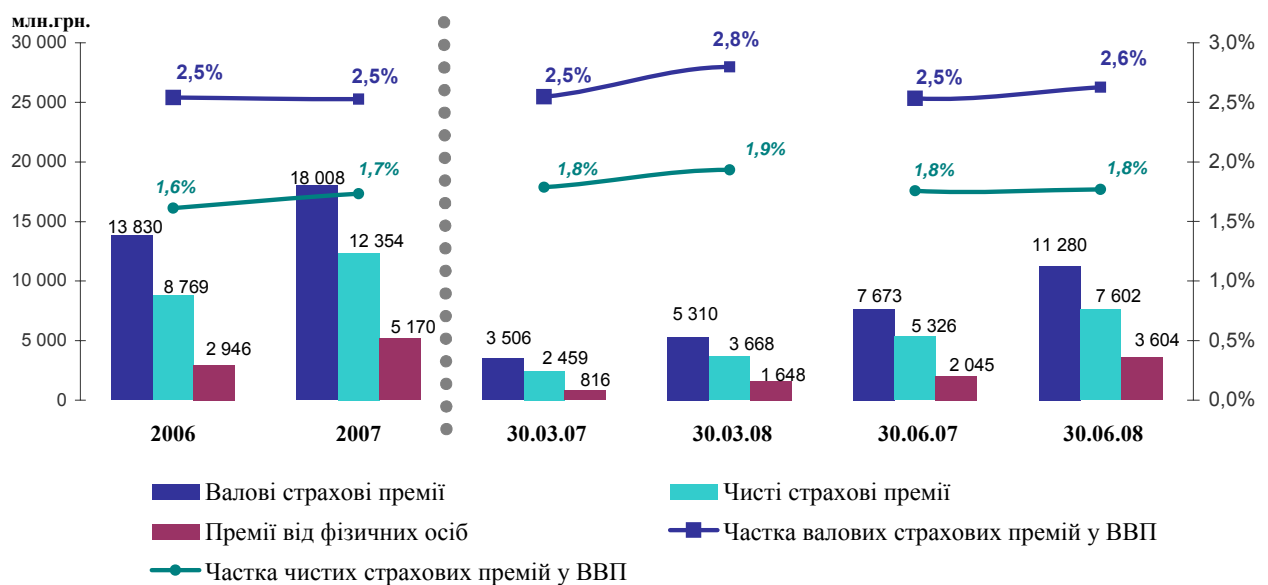

Рис.1 Обсяги страхових премій, в т.ч. від фізичних осіб та співвідношення валових та чистих страхових премій до ВВП за 2006 та 2007рр., а також у 1 та 2 кварталах 2007 та 2008рр.

Структура надходжень страхових премій у розрізі видів страхування за підсумками 6 місяців 2008 року представлена на рис.2 та рис.3. Найменшу питому вагу на ринку займають види страхування життя (4,3% у валових страхових преміях та 6,3% у чистих). У ризикових видах страхування найбільші надходження були:

за договорами добровільного страхування - страхування наземного транспорту (від загальних по ринку надходження становили 23,8% у валових страхових преміях та 31,3% у чистих); страхування фінансових ризиків (відповідно – 16,6% у валових страхових преміях та 9,8% у чистих);

за договорами обов'язкового страхування – найбільша питома вага (близько 70%) залишається за страхуванням цивільної відповідальності власників транспортних засобів (ЦВВТЗ) за звичайними та додатковими договорами разом (від загальних по ринку надходження становили 6,3% у валових страхових преміях та 9% у чистих).

2.1. Страхові премії за видами страхування за I півріччя 2007 та I півріччя 2008рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Таблиця 4

Види страхування	Страхові премії, в млн.грн.				Структура страхових премій				Темпи приросту страхових премій	
	Валові		Чисті		Структура валових		Структура чистих		Валових премій	Чистих премій
	6 міс.2007	6 міс.2008	6 міс.2007	6 міс.2008	6 міс.2007	6 міс.2008	6 міс.2007	6 міс.2008	6м.2008/6м.2007	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	298,6	481,0	298,4	480,9	3,9%	4,3%	5,6%	6,3%	61,1%	61,1%
Види страхування інші, ніж страхування життя, у тому числі:	7 374,5	10 798,5	5 027,2	7 121,0	96,1%	95,7%	94,4%	93,7%	46,4%	41,7%
Добровільне особисте страхування	438,9	691,4	411,2	656,3	5,7%	6,1%	7,7%	8,6%	57,5%	59,6%
Добровільне майнове страхування	6 062,5	8 708,9	3 879,5	5 350,9	79,0%	77,2%	72,8%	70,4%	43,7%	37,9%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	1 800,9	1 871,0	849,4	747,5	23,5%	16,6%	15,9%	9,8%	3,9%	-12,0%
Добровільне страхування відповідальності	234,9	397,3	137,5	169,2	3,1%	3,5%	2,6%	2,2%	69,1%	23,0%
Недержавне обов'язкове страхування	624,6	998,0	585,4	941,8	8,1%	8,8%	11,0%	12,4%	59,8%	60,9%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	407,1	706,5	395,4	685,8	5,3%	6,3%	7,4%	9,0%	73,5%	73,4%
Державне обов'язкове страхування	13,6	2,9	13,6	2,9	0,2%	0,03%	0,3%	0,04%	-78,7%	-78,7%
ВСЬОГО (всі види страхування)	7 673,1	11 279,5	5 325,6	7 601,9	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	47,0%	42,7%

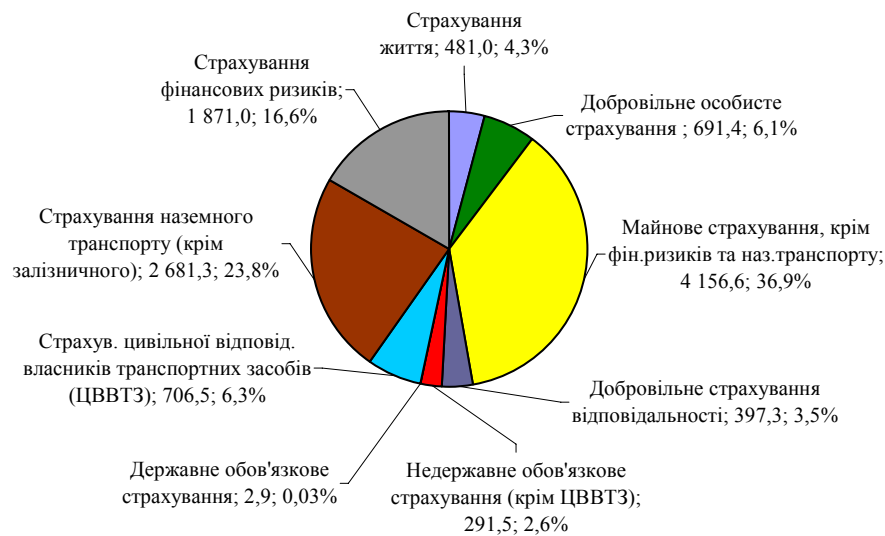

Рис. 2 Структура валових страхових премій станом на 30.06.2008р.

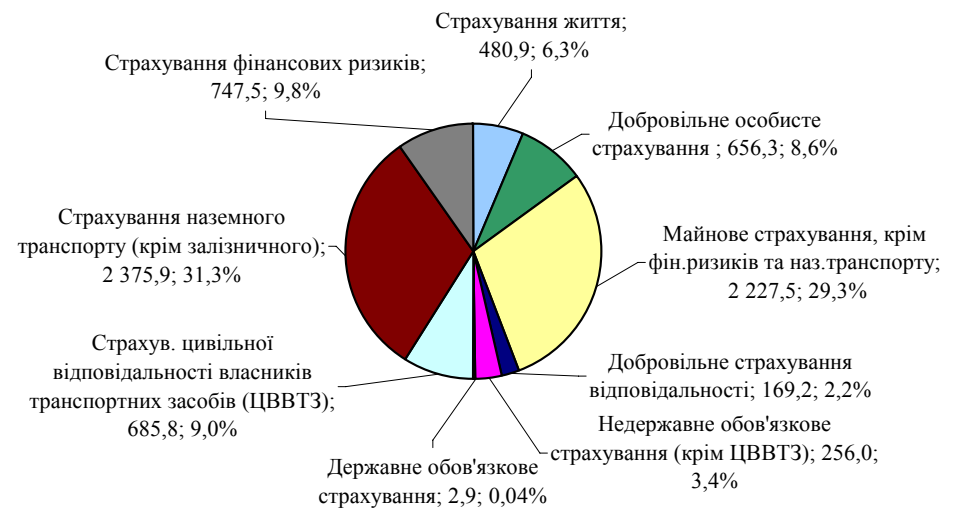

Рис. 3 Структура чистих страхових премій станом на 30.06.2008р.

3. Страхові виплати/відшкодування

2 кв.2008 року (січень-червень)

Загальна (валова) сума страхових виплат у I півріччі 2008 року за договорами страхування та перестрахування становила **3 375,7** млн.грн., з них страхувальникам-фізичним особам було виплачено 1 466,4 млн.грн. (43,4%) та перестрахувальникам-резидентам 152,2 млн.грн. (4,5%).

Обсяг *чистих страхових виплат* (валові виплати зменшені на суму виплат перестрахувальникам-резидентам) становив 3 223,5 млн.грн.

Рівень страхових виплат за результатами 2 кварталу 2008 року мав позитивну динаміку зростання (рис.4): рівень валових виплат становив 29,9%, рівень чистих виплат – 42,4 %, рівень виплат фізичним особам – 40,7%.

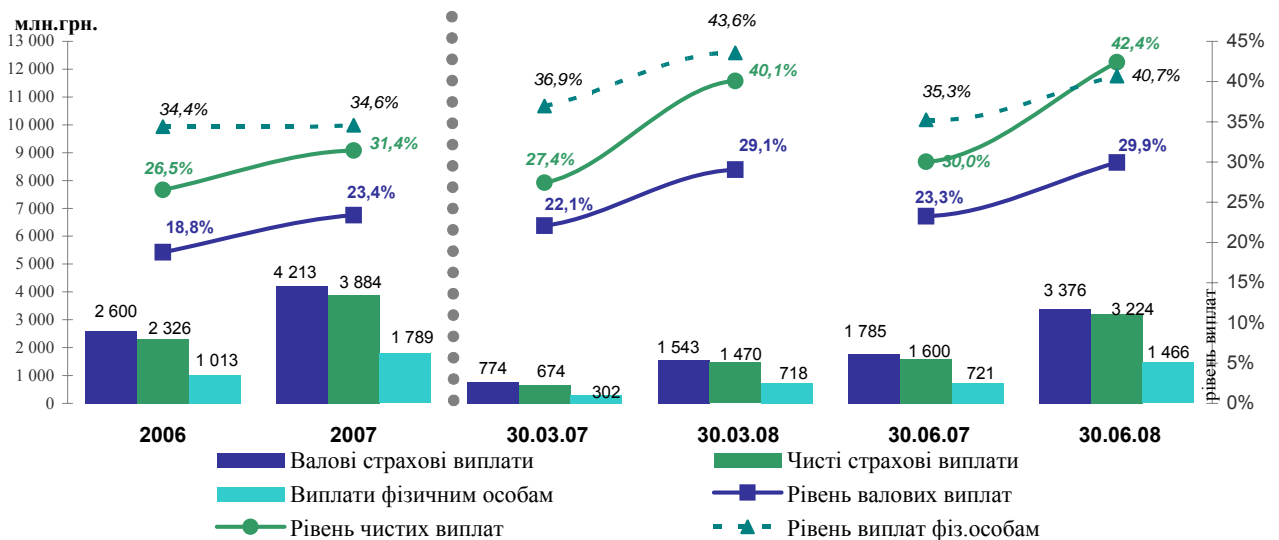

Рис.4 Динаміка валових та чистих страхових виплат, а також рівня страхових виплат упродовж I половини 2007 та 2008 рр.

3.2. Страхові виплати за видами страхування за I півріччя 2007 та I півріччя 2008рр. (обсяги, структура та темпи приросту)

Таблиця 5

Види страхування	Страхові виплати, в млн.грн.				Структура страхових виплат				Темпи приросту страхових виплат	
	Валові		Чисті		Структура валових		Структура чистих		Валових виплат	Чистих виплат
	6 міс.2007	6 міс.2008	6 міс.2007	6 міс.2008	6 міс.2007	6 міс.2008	6 міс.2007	6 міс.2008	6м.2008/6м.2007	6м.2008/6м.2007
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховання життя	10,3	16,7	10,2	16,7	0,6%	0,5%	0,6%	0,5%	61,9%	63,5%
Види страхування інші, ніж страхування життя, у тому числі:	1 774,4	3 35 9,1	1 589,7	3 203,9	99,4%	99,5%	99,4%	99,4%	89,3%	101,5%
Добровільне особисте страхування	192,2	278,5	189,1	277,2	10,8%	8,3%	11,8%	8,6%	44,9%	46,6%
Добровільне майнове страхування	1 440,3	2 827,5	1 260,7	2 677,9	80,7%	83,8%	78,8%	83,1%	96,3%	112,4%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	620,9	824,8	492,1	748,1	34,8%	24,4%	30,8%	23,2%	32,8%	52,0%
Добровільне страхування відповідальності	22,1	18,7	21,8	18,6	1,2%	0,6%	1,4%	0,6%	-15,5%	-14,7%
Недержавне обов'язкове страхування	101,7	231,5	100,0	230,2	5,7%	6,9%	6,3%	7,1%	127,6%	130,2%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	97,6	227,0	96,0	225,7	5,5%	6,7%	6,0%	7,0%	132,5%	135,1%
Державне обов'язкове страхування	18,1	2,9	18,1	2,9	1,0%	0,09%	1,1%	0,09%	-84,1%	-84,1%
ВСЬОГО (всі види страхування)	1 784,7	3 375,7	1 599,9	3 223,5	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	89,1%	101,5%

* Чисті страхові премії та виплати - це валові страхові премії (або виплати) за мінусом коштів з внутрішнього перестрахування

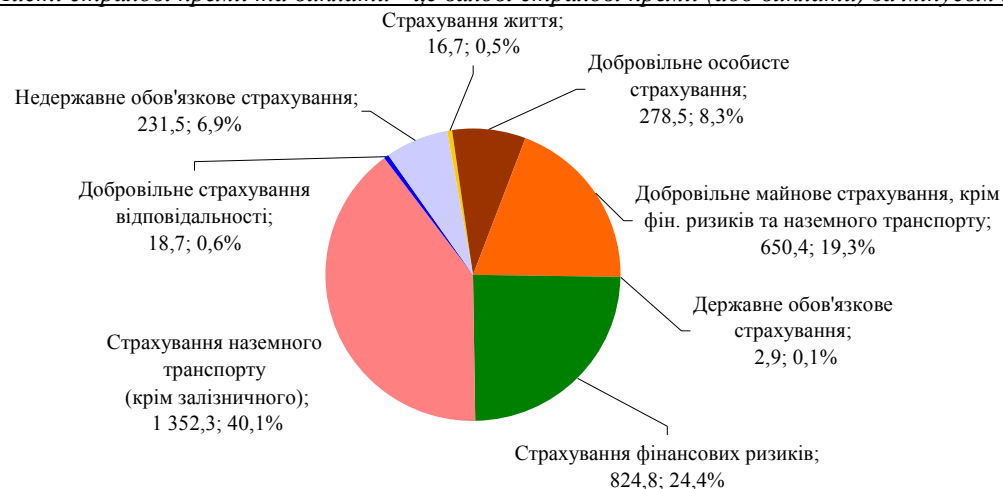

Рис. 5 Структура валових страхових виплат станом на 30.06.2008р.

Рис. 6 Структура чистих страхових виплат станом на 30.06.2008р.

4. Рівень страхових виплат за видами страхування

6 міс. 2008 року Станом на 30.06.2007 року високий *рівень валових страхових виплат* (табл.6) спостерігався в добровільних видах особистого страхування - становив 40,3% (станом на 30.06.2007р. – 43,8%), в добровільних видах майнового страхування – 32,5% (станом на 30.06.2007р. – 23,8%), а також за видами державного обов'язкового страхування – 99,9% (станом на 30.06.2006р.– 133,1%).

Таблиця 6

Види страхування	Рівень страхових виплат			
	Рівень валових виплат		Рівень чистих виплат	
	6 міс.2007	6 міс.2008	6 міс.2007	6 міс.2008
1	2	3	4	5
Страхування життя	3,4%	3,5%	3,4%	3,5%
Види страхування інші, ніж страхування життя, у тому числі:	24,1%	31,1%	31,6%	45,0%
Добровільне особисте страхування	43,8%	40,3%	46,0%	42,2%
Добровільне майнове страхування	23,8%	32,5%	32,5%	50,0%
- в тому числі страхування фінансових ризиків	34,5%	44,1%	57,9%	100,1%
Добровільне страхування відповідальності	9,4%	4,7%	15,9%	11,0%
Недержавне обов'язкове страхування	16,3%	23,2%	17,1%	24,4%
- в тому числі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів	24,0%	32,1%	24,3%	32,9%
Державне обов'язкове страхування	133,1%	99,9%	133,1%	99,9%
ВСЬОГО (всі види страхування)	23,3%	29,9%	30,0%	42,4%

Рівень чистих страхових виплат (відношення чистих виплат до чистих премій) перевищує рівень валових виплат, оскільки при розрахунку не враховуються частки страхових виплат, що сплачуються за договорами внутрішнього перестраховання ризиків. Високий рівень чистих страхових виплат станом на 30.06.2007р. мали види добровільного особистого страхування, з яких сукупно виплачено 42,2% від чистих премій (станом на 30.06.2007р. – 46,0%), а також види добровільного майнового страхування, де рівень чистих страхових виплат досягнув 50,0% (в 2006р. – 32,5%). В державному обов'язковому страхуванні операції внутрішнього перестраховання не використовуються, тому показник чистих страхових виплат з цього виду буде рівним валовому рівню страхових виплат.

5. Перестраховання

В перестрахованні за січень-червень 2008 року на перестраховання сплачено 4 229,4 млн.грн. (30.06.2007р – 2 772,2 млн. грн.), з них:

- перестраховикам-нерезидентам - 551,8 млн.грн. (30.06.2007р. – 424,8 млн. грн.),
- перестраховикам-резидентам – 3 677,6 млн.грн. (30.06.2007р. – 2 347,5 млн. грн.).

У співвідношенні до валових страхових премій частка перестраховання становила Рис.7):

- частка всього перестраховання станом на 30.06.08р. 37,5% (30.06.2007р –36,1%);
- частка перестраховиків-нерезидентів на 30.06.08р. 4,9% (30.06.2007р –5,5%);
- частка перестраховиків-резидентів на 30.06.08р. 32,6% (30.06.2007р –30,6%).

Рис.7 Частки страхових премій, сплачених на перестраховання у співвідношенні до валових страхових премій за 2006-2007рр. та Іквартал 2008р. і І квартал 2007р.

Структура диверсифікації розміщення страхових ризиків у перестраховиків-нерезидентів представлена на рис.8.

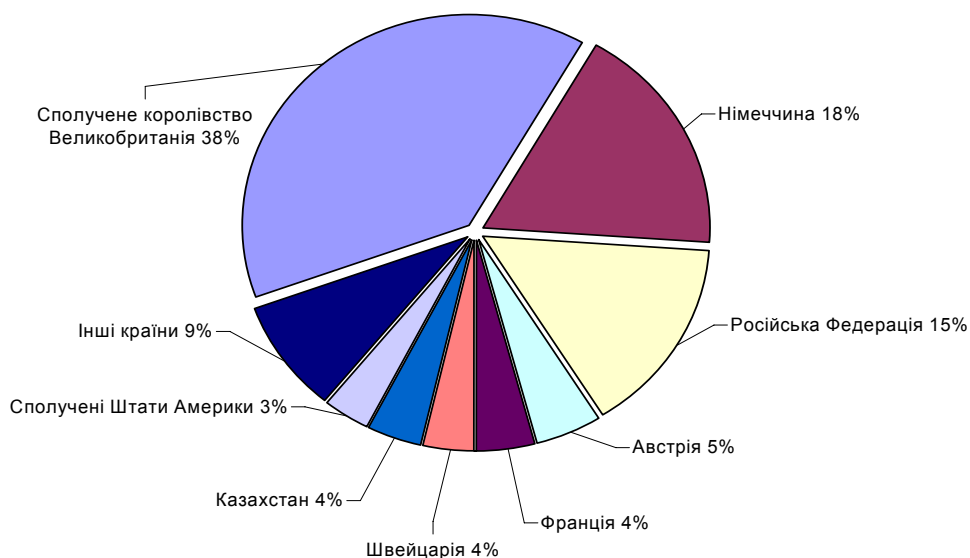

Рис.8 Країни перестраховання ризиків у нерезидентів станом на 30.06.2008 р.

Більше 20% від валових страхових премій (ВП) отриманих за окремим видом страхування було сплачено перестраховикам-нерезидентам:

добровільного страхування

- страхування повітряного транспорту – сплачено 2,3 млн.грн. (ВП 5,8 млн.грн.), що становило 39,7%;
- відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) - 6,1 млн.грн. (ВП 15,9 млн.грн.), що становило 38,4%;
- страхування цивільної відповідальності власників наземного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) – сплачено 13,8 млн.грн. (ВП 41,8 млн.грн.), що становило 33,0%;
- відповідальності власників повітряного транспорту (включаючи відповідальність перевізника) – сплачено 0,38 млн.грн. (ВП 1,6 млн.грн.), що становило 23,8%;
- водного транспорту - сплачено 2,69 млн.грн. (ВП 3,11 млн.грн.), що становило 86,5%;

обов'язкового страхування

- авіаційне страхування цивільної авіації – 44,13 млн.грн. (ВП 73,7 млн.грн.), що становило 59,9%;
- цивільної відповідальності оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту - 20,16 млн.грн. (ВП 44,09 млн.грн.), що становило 45,7%.

III. Активи страховиків та сформовані страхові резерви

1. Інвестиційна діяльність страховиків

Зростання обсягів страхової діяльності стало одним із факторів росту страхових резервів та активів (рис.9).

Рис.9 Динаміка активів та обсягів страхових резервів за 2007-2008рр. (на кінець кварталу)

Розміщення страхових резервів здійснюється у відповідності із статтею 31 Закону України „Про страхування”, де визначено перелік активів за відповідними категоріями.

Станом на 30.06.2008р. спостерігалась позитивна динаміка зростання активів та страхових резервів страховиків. За січень-червень 2008 року (порівняно із активами на початок року) загальні активи збільшилися на 3,3 мільярди гривень, величина активів, визначених ст.31 Закону України „Про страхування” - на 1,5 мільярдів гривень та на 704 мільйони зросла величина страхових резервів.

Станом на кінець III кварталу 2008 року структура інвестованих активів, що визначені ст.31 Закону України „Про страхування” (обсягом 20 852,4 млн.грн.) представлена на рис.10.

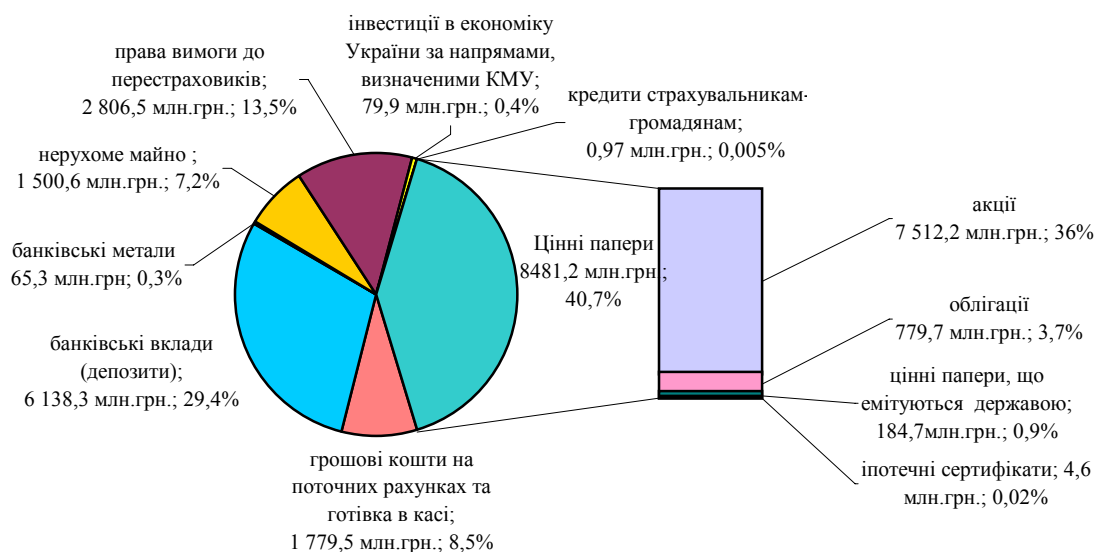

Рис.10 Структура активів за визначеними законом категоріями, станом на 30.09.2008р.

Загальний обсяг сформованих страхових резервів станом на 30.09.2008р. становив 9 127,2 млн.грн., в тому числі:

- резерви зі страхування життя – 1 166,5 млн.грн.;
- технічні резерви – 7 960,7 млн.грн.